

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Победа Василева Луканова,
Институт за икономически изследвания към БАН

на материалите на доц. д-р Людмила Векова, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование: Социални, стопански и правни науки професионално направление: Социални дейности (Социална защита и социална работа)

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, бр. 92 от 18.01.2023 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра „Социални дейности“ към факултет „Педагогически“, като кандидатка участва доц. д-р Людмила Векова от Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ катедра „Социални дейности“ към факултет „Педагогически“.

1. Общо представяне на процедурата и кандидатката

Представеният ми от доц. д-р Людмила Павлова Векова комплект материали в електронен формат са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва всички изискуеми документи.

Кандидатката доц. д-р Людмила Векова е приложила за рецензиране по този конкурс общо 33 научни труда: 1 монография; 30 научни статии, от които 5 са на английски език; 2 учебника за студенти. От предложените научни трудове 4 статии на английски език са публикувани в чужбина, а останалите - в България. *Представената анотация на публикациите ясно и достатъчно точно описва тяхното съдържание и добре ориентира в научните резултати от изследователската дейност на кандидатката.*

Справката за минималните национални изисквания към научната дейност на кандидата за заемане на академичната длъжност „професор“ е изготвена според изискванията. Тя включва необходимия доказателствен списък на публикации, цитирания и участие в проекти. Според тази справка реалният брой точки на доц. Векова е 1105 при изискуем минимум от 550 точки, с което тя еднозначно доказва възможността да участва в конкурса.

Има точно съответствие между списъка на научните трудове за участие в конкурса и авторската справка за приносния характер на трудовете.

Оценявам процедурата като административно коректна, а приложените документи на доц. д-р Векова като подготвени според предварителните изисквания. Те могат да се ползват като основа за обективна оценка на кандидата.

2. Кратки биографични данни на кандидата

Доц. д-р Людмила Векова след завършване на висшето си образование (Висш икономически институт София, специалност „Икономика на труда“) се насочва към професионална реализация по изучаваната специалност. Тя се развива като преподавател и експерт-анализатор в сферата на социалното осигуряване и закрила. Отговорната ѝ работа като главен секретар, и.д. Директор на Дирекция „Секретариат“ към Икономически и социален съвет на Р България (2008 – 2011 г.) ѝ позволява да разшири опита и уменията ѝ при подготовка на анализи и становища по важни въпроси в сферата на социалната защита.

Доц. Векова развива широка и значима професионална кариера като преподавател. Като такъв тя натрупва 30 годишен педагогически стаж в УНСС, НБУ, Варненски свободен университет и СУ "Св. Климент Охридски". Започва да преподава в Пловдивския университет през 2011 г., а през 2015 г. е избрана за ръководител на новосъздадената катедра „Социални дейности”.

Лични впечатления

Положителни преки лични впечатления за професионалните изяви на кандидатката като експерт в сферата на социалната защита и като преподавател.

3. Обща характеристика на дейността на кандидатката

Педагогическа дейност

Доц. Векова взема участие във всички достъпни за професионалната ѝ реализация като преподавател дейности като:

- Значително по-висока аудиторна заетост от нормативно-изискваната (420 часа при норматив от 280 часа); използване на съвременни технически и методически средства за преподаване;
- Авторство на два учебника, които се прилагат в преподавателската работа във Педагогически факултет;
- Автор на нови учебни програми за ОКС бакалавър „Социални дейности” и ОКС магистър „Мениджмънт на социалните организации и социално предприемачество” (2014 г.); автор на обновени учебни планове (2017 г.); автор на 5 актуални учебни плана за обучение на ОКС бакалавър (2019 г.) и ОКС магистър (2020 г.), по които сега се реализира обучението: съдържанието на тези програми добре доказва уменията на преподавателката да адаптира образователното съдържание към интересите на студентите от различни специалности, както и да им предложи нови, актуални теми;
- Устойчива ангажираност със студенти при подготовка на техни дипломни работи (успешно защитили 25 бакалаври и магистри); научен ръководител на 3-ма докторанта, от които единият е пред защита, другият се подготвя за такава, а третият е отчислен с право на защита;
- Периодично участие с доклади на престижни научни конференции; съставител и научен редактор на авторитетния сборник „Проблеми и перспективи на социалните дейности (2021 г.) и учебник по социална икономика (2020 г.)
- Академичен наставник в три проекта за студенски практики, което също добре доказва нейния интерес за работа със студентите.
- Ръководство на катедра „Социални дейности”.

На основа на посочените преподавателски дейности и постигнати резултати, считам, че според образователен статус и академично развитие, доц. Векова е на напълно релевантна позиция за участие в обявената конкурсна процедура. Постигнатите досега високи резултати в реализацията ѝ като преподавател, научен ръководител; автор на учебни планове и на учебници, ръководител на катедра „Социални дейности” са категоричен положителен атестат за нейното по-нататъшно развитие като професор в съответната катедра, факултет и университет. Изброените по-горе педагогически и организационни дейности са взаимосвързани и допълващи се в учебния процес и развитието на Катедра „СД”, което дава основания за обща положителна оценка на реализирани компетентности на доц. Векова.

Оценка на научната и научно-приложна дейност на кандидата

Научно-приложната дейност на доц. Векова се развива в четири основни посоки: съвременни предизвикателства пред социалната работа; актуални проблеми при професионална реализация на социалните работници и в ролята им на мениджъри на социални услуги и предприятия; пенсионно осигуряване и застраховане; усъвършенстване на педагогическата работа при подготовка на социални работници. Във всяка от тези насоки тя е предложила публикации със свои виждания за подходящите решения. Централно място в нейните публикации заема предложената като хабилитационен труд монография „Социална защита при безработица /Социална работа с безработни лица/ (2022 г.). В нея добре са групирани и анализирани проблемите на безработните като обект и субект на социалната защита, включително и с анализ на възможностите им за включване в заетост в социални предприятия и други обекти на социалната икономика. Такова мащабно изследване на промени в позициите на безработните в тежко социално положение, и с необходимост от специализирана грижа от момента на загуба на работа до започване на нова такава се предлага за първи път у нас.

Доц. Векова участва като изследовател в 6 проекта с научно-приложна насоченост, което добре доказва широтата на научните ѝ интереси и активността ѝ в тази сфера.

Приноси (научни, научно-приложни, приложни) и цитирания

Формулираната от кандидатката справка за научните приноси е разработена професионално и е конкретизирана във всичките ѝ научните трудове. Приемам напълно представените осем групи научни и научно-приложни приноси и тяхното съдържание според съответните групи публикации. Те съдържат преди всичко собствени виждания за същността и значението на системата за социална защита и на отделните ѝ елементи и нейните съвременни предизвикателства в глобален аспект и в национален план. Също така, добре са очертани и предизвикателства пред социалната работа и социалната защита на безработните. За научната общност представляват интерес следните приноси:

- развитието на концепция за социалната защита при безработица като система със съдържателни компоненти: социално осигуряване при безработица, социално подпомагане на безработните лица и активни мерки на пазара на труда; систематизация на съвременни проблеми пред социалната защита на безработните;
- критичен анализ на алтернативните форми за осигуряване на заетост на рисковите групи; оценка на мерките за ограничаване на негативното влияние на здравната криза върху пазара на труда;
- цялостно представяне на системата на пенсионното осигуряване и нейната специфика в българския пенсионен модел;
- анализ на процесите и факторите, оказващи влияние върху организацията и управлението на социалната работа в България, с конкретен тематичен акцент – социална защита при безработица, както и социалните предприятия като алтернативна форма и възможност за заетостта и социалното включване на рисковите групи.
- систематизирани основни проблеми и предизвикателства пред висшето образование по социална работа.

Всяка от предложените групи приноси очертава и конкретни перспективи за развитие на бъдещите проучвания на доц. Векова, сред които приоритетно място заема социалната защита като цяло, и по-конкретни нейната организация и мениджмънт, както и прилагането ѝ в работата с безработните.

Справката с цитиранията е изготвена коректно и включва общо 36 цитирания на научни публикации на доц. Векова. От тях 5 са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация; 4 в монографии и колективни томове с научно рецензиране; и останалите в издания без рецензиране. Интересът към тези публикации е висок и е насочен основно към тезите на авторката за развитие на социалната работа и социалната защита.

Оценка на личния принос на кандидата

Считам, че формулираните приноси съответстват на съдържанието и резултатите на научните публикации на доц. Векова, както и че те са нейно лично дело и заслуга.

4. Критични забележки и препоръки

Нямам критични бележки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Людмила Векова **отговарят на всички** изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил **значителен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и доцент. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от национални и международни академични издателства. Теоретичните й разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на доц. Векова е **несъмнена и не може да се постави по съмнение**.

Постигнатите от доц. Людмила Векова резултати в учебната и научно-изследователската дейност, **напълно** съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Педагогически факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Педагогически Факултет за избор на доц. д-р Людмила Векова на академичната длъжност „професор“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по: област на висше образование Социални, стопански и правни науки, професионално направление „Социални дейности (Социална защита и социална работа)“.

15.03. 2023 г.

Изготвил становището:

(подпис)

(проф. д-р Победа Луканова)

(ак. дл., н. ст., име, фамилия)